

РЕШЕНИЕ

№ 5172

гр. София, 08.08.2018 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 31 състав,
в публично заседание на 02.04.2018 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Веселина Женаварова

при участието на секретаря Розалия Радева, като разгледа дело номер **1201** по описа за **2018** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 АПК във вр. с чл.68 от Закона за защита от дискриминация /ЗЗДискр./.

Образувано е по жалба на Столичен общински съвет, подадена чрез юриск.И. Д., срещу Решение №432/14.12.2017г. на Комисия за защита от дискриминация – Пети специализиран постоянен заседателен състав, постановено по преписка №3 по описа за 2015г., в частта му, с която е установено по жалба на П. И. Т., представляван от законният си представител и настойник И. Т. Т., негов баща и С. Д. Т., негова майка и законен представител, че разписаните критерии в чл.5 от Наредбата за предоставяне на социалните услуги „Асистенти за независим живот“ на Столична община, приета с Решение на Столичен общински съвет № 747 по Протокол № 116 от 26.07.2007 г., изм. и доп. с Решение № 42 по Протокол № 5 от 17.01.2008 г., Решение № 716 по Протокол № 25 от 27.11.2008 г., Решение № 746 по Протокол № 53 от 3.12.2009 г., Решение № 662 по Протокол № 78 от 2.12.2010 г., Решение № 494 по Протокол № 95 от 28.07.2011 г., Решение № 443 по Протокол № 21 от 19.07.2012 г., Решение № 507 по Протокол № 27 от 11.10.2012 г., изм. с Решение № 616 по Протокол № 52 от 21.11.2013 г., в сила от 1.01.2014 г. , не отчитат спецификите при лицата с тежки увреждания, които могат да участват активно в обществения живот, и на лица с тежки увреждания, които не могат да участват активно в обществения живот, което представлява форма на непряка дискриминация по признак „увреждане“ по смисъла на чл. 4, ал. 3 от ЗЗДискр. Жалбоподателят твърди, че решението е незаконосъобразно, като постановено при съществени нарушения на процесуални

правила и на материалния закон, като необосновано е прието, че е налице осъществена дискриминация.

Жалбата на П. И. Т., представляван от законните си представители – родители и настойници И. Т. Т. и С. Д. Т., е срещу Решение №432/14.12.2017г. на Комисия за защита от дискриминация, в частта му с която на основание чл.65, т.5 от ЗЗДискр. е установено, че Столична община, представлявана от Кмета на СО, и Председателя на Комисията по чл. 15 от Наредба за предоставяне на социалните услуги „Асистенти за независим живот“ не са извършили нарушение на забраната за дискриминация по отношение на П. И. Т., и в частта на решението, с която е отхвърлена жалбата му в частта относно неполучени възнаграждения от неговите родители и законни представители.

Жалбоподателят Столичен общински съвет, в съдебно заседание чрез юриск.И. Д. и в представена от него писмена защита, поддържа своята жалба и оспорва тази на П. Т.. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Жалбоподателят П. И. Т., чрез настойника си И. Т. в съд.з., поддържа своя жалба и оспорва тази на Столичен общински съвет.

Ответникът - Комисия за защита от дискриминация, р.пр., не изпраща представител в съд.з. и не ангажира становище по делото.

Заинтересованите страни Столична община и председателя на Комисията по чл.15 от Наредбата за предоставяне на социалните услуги „Асистенти за независим живот“, чрез юриск.М. в съд.з., оспорват жалбата на П. Т. и поддържа тази на Столичен общински съвет.

Като взе предвид изложеното в жалбата, становищата на страните и като прецени по реда на чл.235 ГПК във вр. чл.144 АПК събраните по делото писмени доказателства касаещи обжалваните части на решението, Административен съд София-град, 31 състав, прие за установено от фактическа страна следното:

Производството пред КЗД е образувано по жалба вх. № 44-00-5194/ 29.12.2014 г. (л. 29) на И. Т. Т. – настойник на П. И. Т. – недееспособен, поставен под пълно запрещение.

С решение №6267/13.10.2016г. по адм.д.№6364/2016г. е отменено постановеното по отношение на горната жалба решение № 209 от 31.05.2016 г. на Комисия за защита от дискриминация, по преписка № 3 по описа за 2015 г., като преписката е изпратена на Комисия за защита от дискриминация за произнасяне съобразно дадените от съда указания по тълкуване и прилагане на закона – за оставяне на жалбата без движение с оглед уточняването ѝ.

След връщането ѝ в КЗД, с разпореждане № 984/27.12.2016г. на председателя на КЗД възобновената преписката отново е разпределена за разглеждане на пети специализиран постоянен състав. Прието е, че оплакванията в жалбата навеждат на дискриминация по признак „увреждане“.

В определения с писмо изх.№44-00-403/07.02.2016г. на докладчика по преписката срок, с жалба вх.№44-00-523/16.02.2017г. е от П. И. Т., чрез неговите родители и настойници И. Т. Т. и С. Д. Т., се твърди както дискриминация по отношение на него , така и по отношение на неговите родители /стр.385/. Твърди се, че П. Т. е дискриминиран от Комисията по чл.15 от Наредбата за предоставяне на социалните услуги „Асистенти за независим живот“ , тъй като не е включен в социалната услуга „Асистент за независим и активен живот“, въпреки, че лица със сходни на неговите заболявания са включени; а по отношение на неговите родители е налице

дискриминация, тъй като с тях не са сключени договори като лични асистенти. Както приема административният орган, с жалбата и уточненията към нея са наведени няколко оплаквания за дискриминация, а именно: 1). Оплаквания, че П. Т. не е включен в социалната услуга „Асистент за независим и активен живот“ при различно третиране спрямо другите 5 лица, които са включени в социалната услуга с почти същите или сходни с неговото заболяване; 2). Оплаквания, че неговите родители не са сключени граждански договори, като лични асистенти и в този смисъл спрямо П.Т. и родители му е извършена дискриминация, като жалбоподателят е бил лишен от парични средства за лечение и грижи за разлика от всички други, включени в социалната услуга „Асистент за независим и активен живот“; 3.) Оплаквания по отношение на разписаните критерии в Наредба за предоставяне на социалните услуги „Асистенти за независим живот“ на Столичен общински съвет (НПСУАНЖ), с които е предвидено ползвателите на услугата да учат или да работят, за което да се представят доказателства. Възраженията в случая са, че П. Т., предвид този критерии – трудова или учебна заетост, не събира достатъчен брой точки по чл. 5, ал. 2 т. 4 от НПСУАНЖ във връзка с Приложение №1.12, за да получи услугата.

На жалбоподателят, чрез неговите настойници, и на конституираните страни е дадена възможност да се запознаят с преписката и да представят становища и доказателства по нея, което те са сторили, както писмено, така и в открито заседание на 24.10.2017г. Изготвен е докладчика по преписката доклад-заключение по преписка № 3/2015 г. на КЗД (стр.524-530), в който е посочено, че предмет на изследване е липсата или наличието на дискриминация по признак „увреждане“. Посочени са страните в производството: жалбоподател – П. И. Т., чрез законните си представители и родители; а ответници – председателя на СОС, представляващ СОС, кмета на Столична община, СО, председателя на Комисията по чл.15 от Наредбата за предоставяне на социалните услуги „Асистенти за независим живот“.

След разглеждане на преписка №3 по описа за 2015г. в открито заседание на 24.10.2017г., е постановено Решение №432/14.12.2017г. на Комисия за защита от дискриминация – Пети специализиран постоянен заседателен състав, с оспорените в настоящото съдебно производство части на което е установено по жалба на П. И. Т., представляван от законният си представител и настойник И. Т. Т., негов баща и С. Д. Т., негова майка и законен представител, че разписаните критерии в чл.5 от Наредбата за предоставяне на социалните услуги „Асистенти за независим живот“ на Столична община, приета с Решение на Столичен общински съвет № 747 по Протокол № 116 от 26.07.2007 г., изм. и доп. с Решение № 42 по Протокол № 5 от 17.01.2008 г., Решение № 716 по Протокол № 25 от 27.11.2008 г., Решение № 746 по Протокол № 53 от 3.12.2009 г., Решение № 662 по Протокол № 78 от 2.12.2010 г., Решение № 494 по Протокол № 95 от 28.07.2011 г., Решение № 443 по Протокол № 21 от 19.07.2012 г., Решение № 507 по Протокол № 27 от 11.10.2012 г., изм. с Решение № 616 по Протокол № 52 от 21.11.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., не отчитат спецификите при лицата с тежки увреждания, които могат да участват активно в обществения живот, и на лица с тежки увреждания, които не могат да участват активно в обществения живот, което представлява форма на непряка дискриминация по признак „увреждане“ по смисъла на чл. 4, ал. 3 от ЗЗДискр. С решението, на основание чл.65, т.5 от ЗЗДискр., е установено, че Столична община, представлявана от Кмета на СО, и Председателя на Комисията по чл. 15 от Наредба за предоставяне на социалните услуги „Асистенти за независим живот“ не са извършили нарушение на забраната за

дискриминация по отношение на П. И. Т., и е отхвърлена жалбата на П. И. Т. в частта ѝ относно неполучени възнаграждения от неговите родители и законни представители. Решението е съобщено на Столичен общински съвет на 28.12.2017г., а на П. И. Т. – на 29.12.2017г., като жалбите срещу него са подадени съответно на 03.01.2018г. и на 08.01.2018г.

Относно твърдяното дискриминационно поведение, КЗД е приела, че И. Т. е подал заявление от името на сина си П. Т. за ползване на социална услуга „Асистент за независим и активен живот“, която услуга се предоставя на основание Наредбата за предоставяне на социалните услуги „Асистент за независим и активен живот“, приета с решение № 747 по протокол № 116 от 26.07.2007 г. на Столичен общински съвет. Установено е, че преценката за включване на лицата в социалната услуга е трикомпонентна, основава се на подадени от кандидата документи и се изготвя с участието на кандидата и негов настойник. Проведени са две анкети по заявлението на П. И. Т., като с решение от 17.12.2014 г. на П. И. Т. е разрешено ползването на социалната услуга (т. 1 от решението), но същият не е включен в нея поради изчерпване на определените средства, а е вписан в листа на чакащите (т. 3 от решението). Безспорно е, че решението на комисията по чл. 15 от Наредбата за предоставяне на социалните услуги „Асистент за независим и активен живот“ от 17.12.2014 г. не е обжалвано пред кмета на СО. КЗД е изследвала класирането на други пет лица, включени в социалната услуга и посочени от жалбоподателя в негова уточняваща молба. Установила е, че тези лица са с над 90 % степен на увреждания с чужда помощ, като класирането им е извършено въз основа на Наредбата за предоставяне на социалните услуги „Асистент за независим и активен живот“ и представените удостоверителни документи за състояние и социална активност, вкл. трудова заетост.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи: Жалбите са подадени в 14-дневния срок по чл.68, ал.1 ЗЗДискр., от активно процесуално легитимирани лица, срещу административен акт, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, поради което следва да се приеме, че жалбата е допустима. По съществото ѝ съдът взе предвид следното:

При извършената служебна проверка, съдът приема, че производството пред КЗД е развито законосъобразно съгласно нормите на ЗЗДискр. Спазена е разпоредбата на чл.54 ЗЗДискр., съгласно която след образуването на производство председателят на комисията разпределя преписката на състав, с оглед заявения признак за дискриминация, който определя между членовете си докладчик. Докладчикът е започнал процедура по проучване, съгласно изискването на чл.55 ЗЗДискр., в която е събрал писмени доказателства, необходими за пълното и всестранно изясняване на обстоятелствата. При осъществяване на своите правомощия комисията е съблюдала задълженията си по чл.56 ЗЗДискр. След приключване на проучването на страните е дадена възможност да се запознаят със събраните по преписката материали и да вземат становище. Докладчикът е изготвил заключение, като е представил преписката на председателя на състава, който е насрочил заседание. Страните са редовно уведомени за заседанието, на което са взели участие. Заседанието е било открито съобразно изискването на чл.61 ЗЗДискр. Направен е опит за помирение на страните, като не е постигнато споразумение. След изясняване на фактите председателят на състава е дал на страните възможност за становище. Решението е взето с единодушие, постановено е от компетентен орган във валидна писмена форма; подписано е от

състав на КЗД.

Предвид гореизложеното, АССГ в настоящия състав приема, че оспорваното решение е валиден административен акт, постановен от компетентен орган, във валидна писмена форма с реквизити по чл.66 ЗЗДискр., при спазване на процедурата по издаването му. При извършена проверка за издаване на оспорваното решение при спазване на разпоредбите на материалния закон, съдът приема следното:

Разпоредбата на чл.4, ал.1 ЗЗДискр. въвежда забрана за всяка пряка или непряка дискриминация, основана на посочените в закона признаци. Пряка дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по ал. 1, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства. Непряка дискриминация е поставяне на лице на основата на признаците по ал. 1 в по-неблагоприятно положение в сравнение с други лица чрез привидно неутрална разпоредба, критерий или практика, освен ако тази разпоредба, критерий или практика е обективно оправдан/а с оглед на законова цел и средствата за постигане на целта са подходящи и необходими. Специалният закон цели установяване и отстраняване на всяко неравностойно третиране според признаците, изброени в чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр. От друга страна, неравното третиране според нормата на § 1, т.7 от ДР на ЗЗДискр е всеки акт, действие или бездействие, което пряко или непряко засяга права или законни интереси. За да е налице проява на дискриминация, е необходимо да са осъществени всички елементи от фактическия състав на приложимата специална правна норма; като неправомерният диференциран подход към дадено лице или определен кръг лица трябва да е обвързан от признак по чл.4 от ЗЗДискр.

Безспорно по отношение на П. Т. е налице признака „увреждане“. Същият признак обаче е налице и по отношение на другите пет лица, за които в жалбата до КЗД се твърди, че са със сходни или еднакви заболявания, но въпреки това са включени в програмата „Асистент за независим и активен живот“ към Столична община. Т.е. неравното третиране на жалбоподателят П. Т. не е обусловено от признака „увреждане“, поради което то не е дискриминационно, дори с него да са нарушени други нормативни разпоредби при отказването на услугата на жалбоподателя или при предоставянето ѝ на другите лица със сходни или еднакви заболявания.

От КЗД е прето, че е дискриминационна разпоредбата на чл.5 от Наредбата за предоставяне на социалните услуги „Асистенти за независим живот“ на Столична община, приета с Решение на Столичен общински съвет № 747 по Протокол № 116 от 26.07.2007 г., изм. и доп. с Решение № 42 по Протокол № 5 от 17.01.2008 г., Решение № 716 по Протокол № 25 от 27.11.2008 г., Решение № 746 по Протокол № 53 от 3.12.2009 г., Решение № 662 по Протокол № 78 от 2.12.2010 г., Решение № 494 по Протокол № 95 от 28.07.2011 г., Решение № 443 по Протокол № 21 от 19.07.2012 г., Решение № 507 по Протокол № 27 от 11.10.2012 г., изм. с Решение № 616 по Протокол № 52 от 21.11.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., отменена към настоящия момент с решение №1596/13.03.2017г. по адм.д.№7716/2016г. по описа на АССГ, оставено в сила с решение №15592/19.12.2017г. по адм.д.№5630/2017г. по описа на ВАС-Трето отделение, тъй като с нея се поставят в по-неблагоприятно положение лицата с тежки увреждания, които не могат да участват активно в обществения живот, по отношение на лицата с тежки увреждания, които могат да участват активно в обществения живот. В тази връзка КЗД излага съображения, че въведените критерии в Наредба за предоставяне на социалните услуги „Асистенти за независим живот“,

създават условия за различно третиране на лица в сходно положение, без да са отчетени спецификите на лицата с тежки увреждания, които могат да участват активно в обществения живот настоящият и такива, които не могат да участват активно, като последните именно поради тази причина са третирани по-неблагоприятно. Съставът подчертава, че всички хора с увреждания могат да са част от социалния живот в страната, но много от тях имат нужда от съответната подкрепа, за да могат да се включат активно в обществото. С други думи - насърчаването на „активните“ хора с увреждания за сметка на „неактивните“, създава предпоставки за неравно третиране, тъй като де факто има хора с увреждания, които към даден момент не работят и не учат, но това не значи, че нямат желание да бъдат активни. За да бъдат активни обаче, на тях им е необходима подкрепа, т.е. имат нужда от адекватна асистентска услуга. Като последица от неотчитането на тези обстоятелства, а именно на спецификите на конкретна целева група хора с тежки увреждания, чрез поставяне на привидно неутрално правило води не до изравняване възможностите им за социализация, обучение и професионална реализация, а ограничава възможността за социализация и представлява форма на непряка дискриминация.

По горното съдът намира, че безспорно хората с увреждания са в едно и също положение, като в случая различното им третиране е в зависимост от това дали работят по трудово или служебно правоотношение, дали извършват дейност по граждански договор срещу заплащане, дали учат или не упражняват такава дейност. Т.е. различното им третиране не е обусловено от признака „увреждане“. Евентуално би могло да се обсъжда, налице ли е в случая признака „лично положение“, то такъв не е заявен в жалбата. Предвид горното съдът намира, че разпоредбата на чл.5 от Наредбата за предоставяне на социалните услуги „Асистенти за независим живот“ на Столична община, в редакцията ѝ към 01.01.2014г., не е дискриминационна по признак „увреждане“, дори да е била незаконосъобразна на други основания, поради които е отменена с решението на АССГ.

Предвид горното настоящият състав като приема, че по делото не се установяват елементите от фактическия състав на дискриминацията на основата на признак "увреждане" в действията на Столичен общински съвет, Столична община и председателя на Комисията по чл.15 от Наредбата за предоставяне на социалните услуги „Асистенти за независим живот“, намира че жалбата на Столичен общински съвет срещу решението на КЗД ще следва да бъде уважена, а тази на П. И. Т. – отхвърлена.

При този изход на делото и на основание чл.78, ал.8 ГПК във вр. с чл.144 АПК във вр. с чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, КЗД ще следва за заплати на СОС, чрез СО, съдебни разноски в размер на 100лв., а жалбоподателят П. Т. на Столична община-100лв.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 АПК, Административен съд София-град, II отделение, 31 състав,

Р Е Ш Е Н И Е :

ОТМЕНЯ Решение №432/14.12.2017г. на Комисия за защита от дискриминация – Пети специализиран постоянен заседателен състав, постановено по преписка №3 по описа за 2015г., В ЧАСТТА МУ, с която е установено по жалба на П. И. Т.,

представляван от законният си представител и настойник И. Т. Т., негов баща и С. Д. Т., негова майка и законен представител, че разписаните критерии в чл.5 от Наредбата за предоставяне на социалните услуги „Асистенти за независим живот“ на Столична община, приета с Решение на Столичен общински съвет № 747 по Протокол № 116 от 26.07.2007 г., изм. и доп. с Решение № 42 по Протокол № 5 от 17.01.2008 г., Решение № 716 по Протокол № 25 от 27.11.2008 г., Решение № 746 по Протокол № 53 от 3.12.2009 г., Решение № 662 по Протокол № 78 от 2.12.2010 г., Решение № 494 по Протокол № 95 от 28.07.2011 г., Решение № 443 по Протокол № 21 от 19.07.2012 г., Решение № 507 по Протокол № 27 от 11.10.2012 г., изм. с Решение № 616 по Протокол № 52 от 21.11.2013 г., в сила от 1.01.2014 г. , не отчитат спецификите при лицата с тежки увреждания, които могат да участват активно в обществения живот, и на лица с тежки увреждания, които не могат да участват активно в обществения живот, което представлява форма на непряка дискриминация по признак „увреждане“ по смисъла на чл. 4, ал. 3 от ЗЗДискр.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на П. И. Т., представляван от законните си представители – родители и настойници И. Т. Т. и С. Д. Т., срещу Решение №432/14.12.2017г. на Комисия за защита от дискриминация – Пети специализиран постоянен заседателен състав, постановено по преписка №3 по описа за 2015г., В ЧАСТТА МУ, с която на основание чл.65, т.5 от ЗЗДискр. е установено, че Столична община, представлявана от Кмета на СО, и Председателя на Комисията по чл. 15 от Наредба за предоставяне на социалните услуги „Асистенти за независим живот“ не са извършили нарушение на забраната за дискриминация по отношение на П. И. Т., и В ЧАСТТА на решението, с която е отхвърлена жалбата му в частта относно неполучени възнаграждения от неговите родители и законни представители.

ОСЪЖДА Комисия за защита на дискриминация да заплати на Столична община съдебни разноски в размер на 100 /сто/ лева.

ОСЪЖДА П. И. Т., с ЕГН-[ЕГН], представляван от законните си представители – родители и настойници И. Т. Т. и С. Д. Т., да заплати на Столична община съдебни разноски в размер на 100 /сто/ лева.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВАС в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ::